Afwegingskader grootschalige opwek van wind- en zonne-energie Sittard-Geleen

Het afwegingskader grootschalige opwek van wind- en zonne-energie voor de gemeente Sittard-Geleen volgt het huidige beleid zoals vermeld in de omgevingsvisie van de gemeente Sittard-Geleen 2016 en de voorlopige zonneladder van de Provincie: Windmolens alleen op bedrijventerreinen en zonnevelden zoveel mogelijk op daken en verharde terreinen en gebruik van agrarische grond voor zonnevelden alleen in stad-landzones, omdat daar volgens het huidige beleid rode elementen (zoals zonnevelden) in het groen mogelijk zijn.

Grootschalige opwek WIND (windmolens) t/m 2030

Voor het afwegingskader voor grootschalige opwek windenergie voor de gemeente Sittard-Geleen voor de periode 2020-2030 zijn de volgende uitgangspunten en afwegingen van belang:

- In de Omgevingsvisie Sittard-Geleen is aangegeven dat bedrijventerreinen de zoekgebieden voor windenergie zijn, conform de voorkeursgebieden windmolens in het provinciale omgevingsplan Limburg (POL). Dit is ook conform de windvisie van NMF.
- Windmolens zouden volgens de NOVI zoveel mogelijk geclusterd moeten worden.
- Plaatsing op grootschalige bedrijventerreinen: Sluit zoals het POL aangeeft aan bij de beleving van de bedrijventerreinen. Windmolens hebben een industriële uitstraling die goed past in het landschap van bedrijven, fabrieken, havens en hoogspanning.
- Het is gewenst om het groene hart open en groen te houden. Dat is het gebied tussen de bestaande bedrijventerreinen (VDL en Chemelot) en wegen, of te wel tussen Born en Geleen. Er wordt bewust gekozen om mogelijk ervaren hinder van windmolens te concentreren op bedrijventerreinen. En hiermee de leefbaarheid in het landelijke gebied zoveel mogelijk in stand te houden.
- Alleen lijnopstelling met een heldere ritmiek: Zorg voor een herkenbare en rustige opstelling: de lijn. Ga landschapsverrommeling / horizonvervuiling tegen door te kiezen voor de lijnopstelling en niet voor solitaire of zwerm opstellingen. Vanaf drie turbines is sprake van een lijn.
- Gepaste afstand aanhouden tussen lijnopstellingen onderling: Voorkomen moet worden dat turbineopstellingen onderling gaan samenklonteren. Om dit te voorkomen wordt een onderlinge afstand tussen de lijnopstellingen (iedere lijn minimaal 3 windmolens) aangehouden van minimaal 4 kilometer.
- Aansluiten bij grootschalige landschappelijke elementen: De lijnopstelling volgt (en benadrukt) de elementen in het landschap die van vergelijkbare maat en schaal zijn om zo een logische beleving te borgen. Het Julianakanaal met zijn dijklichamen en opgaande beplanting is zo'n landschappelijk element.
- Windmolens kunnen niet geplaatst worden waar het niet toegestaan is: Vliegzone, zone rondom leidingen/kabels en woningen/bedrijven. Hiermee blijven een beperkt aantal potentiegebieden (technisch gezien) over.

Op basis hiervan is gekozen om vast te houden aan het bestaande beleid om alleen windmolens toe te staan op de bedrijventerreinen zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen. Daarbij moet er wel ruimte genoeg zijn om 3 windmolens op een rij te plaatsen:

- Daarmee vallen de bedrijventerreinen Chemelot en VDL af. De open ruimte op Chemelot en VDL-terrein valt ook af vanwege geplande nieuwbouw.
- Hiermee blijft alleen bedrijventerrein Holtum-Noord over. Daar zijn op de beschikbare ruimte al 3 windmolens gepland. Er is geen ruimte voor meer windmolens.

Daarmee valt de volgende potentiegebieden af:

- Graetheide, Lexhy en middengebied tussen A2 en dorpen.
- Gebied rondom Limbrichterbos.

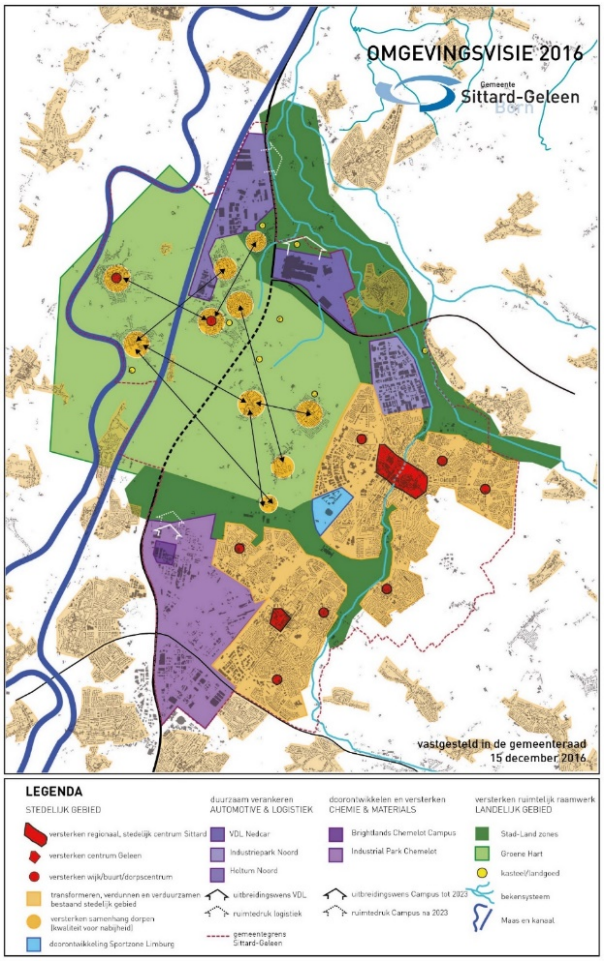
Grootschalige opwek ZON (op daken > 285 m2, op parkeerterreinen en op grond)

Er is gekozen voor de volgende zoekgebieden:

- Stedelijk gebied en Bedrijventerreinen zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen:
    - Dit is bestaand beleid: “Zonnepanelen worden gezien als een rode functie die bij voorkeur gecombineerd moeten worden met bestaande bebouwing. Geschikte locaties voor zonnepanelen zijn het bebouwde gebied en de bedrijventerreinen. Gezien de aard van de bebouwing zal dit in woongebieden veelal kleinschalig zijn; op bedrijventerreinen kan ook sprake zijn van zonneparken op een grotere schaal.”
    - Met name op bedrijventerreinen is veel grootschalige opwek van zon mogelijk vanwege de grote loodsen en talrijke parkeerterreinen.
- Stad-Landzones (Landgoederenzone Swentibold en Stad-Landzone De Graven) zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen (**donkergroen in plaatje van de omgevingsvisie hieronder**) behalve op gronden die de bestemming goud-, zilver- of bronsgroen hebben:
    - In deze Stad-Landzones is beleidsmatig ruimte voor rode elementen in een groene omgeving. Aangezien zonnevelden in de omgevingsvisie als rode elementen gezien worden, is deze keuze beleidsmatig te verantwoorden.
    - Voorwaarde voor rode elementen in de Stad-Landzones is wel dat dan tevens het groen versterkt wordt waarmee “een ruimtelijke-functioneel evenwicht ontstaat tussen rode en groene ontwikkelingen“.

Hiermee worden de volgende gebieden uitgesloten:

- Gebieden met bestemming goud-, zilver- of bronsgroen om de volgende redenen:
    - In Sittard-Geleen is het % bebouwd erg hoog en is natuur schaars.
    - Ontwikkeling van natuur en het ontwikkelen van groenzones (met name op gebieden met bronsgroen) mag niet verstoord worden..
- Het groene hart zoals aangegeven in Omgevingsvisie Sittard-Geleen (**lichtgroen in plaatje van de omgevingsvisie hieronder**) om de volgende redenen:
    - Behoud voldoende agrarische grond voor huidige landbouw en voor circulaire landbouw, conform NOVI en zonneladder. Er is al veel landbouwgrond verdwenen door uitbreidingen van bedrijventerreinen, het grensmaasproject en de ontwikkeling van natuurgebieden en natuurverbindingszones.
    - Behoud van het huidige open landschap (zonder elementen die het uitzicht beperken en ten koste gaat van de beleving van het landschap).
    - Het groene hart is onderdeel van het Nationaal Landschap.
    - Er geen draagvlak is voor zonneparken bij bewoners in het groene hart vanwege de wens om de beperkte leefruimte tussen de bestaande bedrijventerreinen en wegen open en groen te houden. Hierbij speelt mee dat de leefbaarheid in Sittard-Geleen al zwaar onder druk staat i.v.m. overlast bestaande bedrijventerreinen.
- Het agrarische gebied ten oosten van Sittard en Munstergeleen om de volgende redenen:
    - Dit gebied is onderdeel van het Nationaal Landschap met een beschermde status.
    - Grote delen van dit gebied zijn goud-, zilver- of bronsgroen.

Op basis van deze zoekgebieden voor zon kan bepaald worden hoeveel duurzame energie in die zoekgebieden opgewekt zou kunnen worden. Dit is gedaan op basis van de landelijke benuttingspercentages voor hoeveel er t/m 2030 aan zonne-energie gerealiseerd kan worden op daken van gebouwen en parkeerterreinen, en op basis van wat beleidsmatig maximaal gewenst is op landbouwgrond. Dit laatste verschilt per gemeente. Dit is uitgedrukt in percentages van de totaal oppervlakte grond of dak:

- Benutbaarheid dak > 285 m2: 30%
- Benutbaarheid parkeerterreinen en verhard terrein bedrijventerreinen: 10%
- Benutbaarheid landbouwgebied in Sittard-Geleen (Stad-landzones): 20%
- Benutbaarheid braakliggende terreinen: 10%
- Benutbaarheid langs infrastructuur: 0%

Deze benuttingspercentages zijn erg bepalend voor de hoeveelheid duurzame energie die in de periode 2020-2030 mogelijk wordt. Mogelijk is 10% voor verhard terrein op bedrijventerreinen te optimistisch ingeschat. Deze benuttingspercentages zijn erg bepalend voor de hoeveelheid duurzame energie dat in de periode 2020-2030 mogelijk wordt. Mogelijk is 10% voor verhard terrein op bedrijventerreinen te optimistisch ingeschat. Daarom wordt voorgesteld om vooralsnog uit te gaan van 5% als benuttingspercentages van de parkeerterreinen en verhard terrein op bedrijventerreinen.

Naast bovenstaand afwegingskader om te bepalen WAAR zonneparken en windmolens kunnen komen, zal ook de HOE-vraag binnenkort uitgewerkt worden: De technische / proces / financiële randvoorwaarden voor zonneparken en windmolens mbt inrichting, inpassing, beheer en participatie omgeving.